

Saulėta, diena 60°, naktį 40.
Saulė teka 5:42, leidžiasi 7:52.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVII

Price 10c
Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Gegužio-May 5 d., 1970 m.

Kaina 10c

106

KAMBODIJOJE RADO KOMUNISTU SANDELĖLIUS

JAUNIMAS SUDARO DAUG RŪPESČIŲ KOMUNISTINIŲ VALSTYBIŲ VADAMS

— Kaip vakarų kraštuose, kur daug senesnės kartos žmonių išreiškia savo nusivylimą priaugusia karta, taip ir komunistiniuose kraštuose paskutiniu metu jauciamas didelis "tarpekis" tarp senimo ir jaunimo. Jei laisvuose kraštuose jaunimas gali savo energiją išlieti įvairiose demonstracijose, protestų žygiuose, tai Rytų Europoje jaunieji tikiu progą neturi. Valdžios laikraščiai vis daugiau išlieja savo rūpestį dėl jaunimo trūkumų. Griežtinami įstatymai, didinama jaunimo organizacijų priežiūra ir plečiamos ideologinio auklėjimo pastangos, tačiau tas duoda mažai vaisių.

Rumunijoje neseniai paskelbtas specialus griežtas įstatymas kovoti prieš jaunimo palaidumą, disciplinos stoka, vandalizmą, alkoholizmą ir hipių ideologiją. Nustatytos bausmės už mažiau- sias prasižengimus.

Vengrijoje padidėjo jaunimo nusikaltimai. Budapešte buvo išardyta 200 jaunimo gaujų. Net 36 nuosimčiai visų plėšimų ir vagysčių papildoma jaunų žmonių. Apie 11 nuosimčių visų nusikaltimų priskiriama jaunuoliams. Pabėgusių iš Vengrijos į Austriją tarpe yra daug jaunuolių. Partijos centro centro komitetas paskelbė, kad Vengrijos jauniems žmonėms trūksta idealizmo, jie per daug reikalauja iš savo tėvų, patys yra abejingi idėjoms, patriotizmui, internacionalizmui.

Bulgarijoje jau trys metai vyksta kova už jaunimo "sveiką, ideologinį, partinį auklėjimą". Bulgarija kaltina "vakarų įtaką" dėl savo jaunimo "ne-sveikumo".

Pačioje Sovietų Sąjungoje partijos vadai kaltina jaunimą nesirūpinimu "aukštesniais idealais" ir pasitenkinimu tik asmeniniais užgaidomis ir jų tenkinimu. Ukrainos komсомолų suvažiavime Piotr Šeštel irgi kaltino "buržuazinę propagandą" dėl Ukrainos jaunimo nenoro daugiau dirbti visuomenės labui.

Komunistinės vyriausybės didelė dėmesį kreipia į studentų politinį auklėjimą. Partijos vadai žino, kad visuose sukilimuose prieš partiją ir jos režimą: Lenkijoje — 1956, Vengrijoje 1956 metais ir Čekoslovakijoje — 1968 pirmose linijose prieš diktatūrą ejo jaunimas, studentai. Ir šiandien naujoje "Lenino jaunimo" organizacijoje Čekoslovakijoje narių tepavyko surinkti 11,000.

Nigerija laiko didelę kariuomenę

LAGOS. — Nigerija turi nemažą kariuomenę, kuri sudaro valdžiai daug išlaidų. Kilus civiliniam karui su Biafros provincija Nigerijos kariuomenė iš 8,000 vyrų buvo padidinta iki 200,000 vyrų. Karui pasibaigus, ši kariuomenė nebuvo paleista, nes kareiviams nėra darbų. Valdžia bijojo naujų neramumų ir todėl paliko kareivius barakuose, kur jie neturi ką veikti. Nigerijos kariuomenė yra didžiausia iš visų juodųjų Afrikos valstybių.

Kariuomenės išlaikymas kainuoja valdžiai virš 150 ml. dolerių, tačiau visus kareivius paleidus į civilinį gyvenimą, valdžios išlaidos dar padidėtų, nes dauguma nemoka jokių darbų, o bedarbių ir taip jau užtenka. Kareiviai gauna palyginti geras algas, jie su civiliais nesi-skaito, didžiūjasi savo laimėtu

IS VISO PASAULIO

SAIGONAS. — Praėjusį savaitgalį komunistai P. Vietname apšaudė iš minosvaidžių ir patrankų 77 amerikiečių ir vietnamiečių taikinius ir šešiose vietose puolė pėstininkų jėgomis. Buvo numušti 6 Amerikos lėktuvai.

MIAMI. — Iš Kubos saugiai sugrįžo Britų Vakarų Indijos lėktuvas su 68 asmenimis. Du piratai įsakė važiuoti į Kubą, o lėktuvui nusileidus Havanoje, įsakė pasiimti gazolino ir skristi į Afriką. Tačiau iš Kubos taip lengvai išskristi nepavyko. Kareiviai apsupo lėktuvą ir lėktuvą pagrobė į širdį.

DACHAU. — Apie 4,000 žmonių dalyvavo minėjime, kur buvo prisiminta balandžio 29 d., kada prieš 25 metus sąjungininkų kariuomenė išvadavo Dachau kalinių stovyklą.

SYDNEJUS. — Britanijos karalienė su šeima baigė savo penkių savaičių vizitą Australijoje. Paskutinis Gallupo apklausinėjimas rado, kad tik 25% australų norėtų respublikos. Kiti nori likti karalienės valdžioje. Prieš šį vizitą respublikos šalininkų buvo 40 nuosimčių.

Paminėjo nacių nužudytus žydus

NEW YORKAS. — Praėjusį savaitgalį žydai visame pasaulyje paminėjo savo žuvusius nuo nacių tautiečius. Įvairūs minėjimai ir religinės apeigos vyko Izraelyje, kur ta proga buvo uždaryti teatrai ir kitos pramogų vietos.

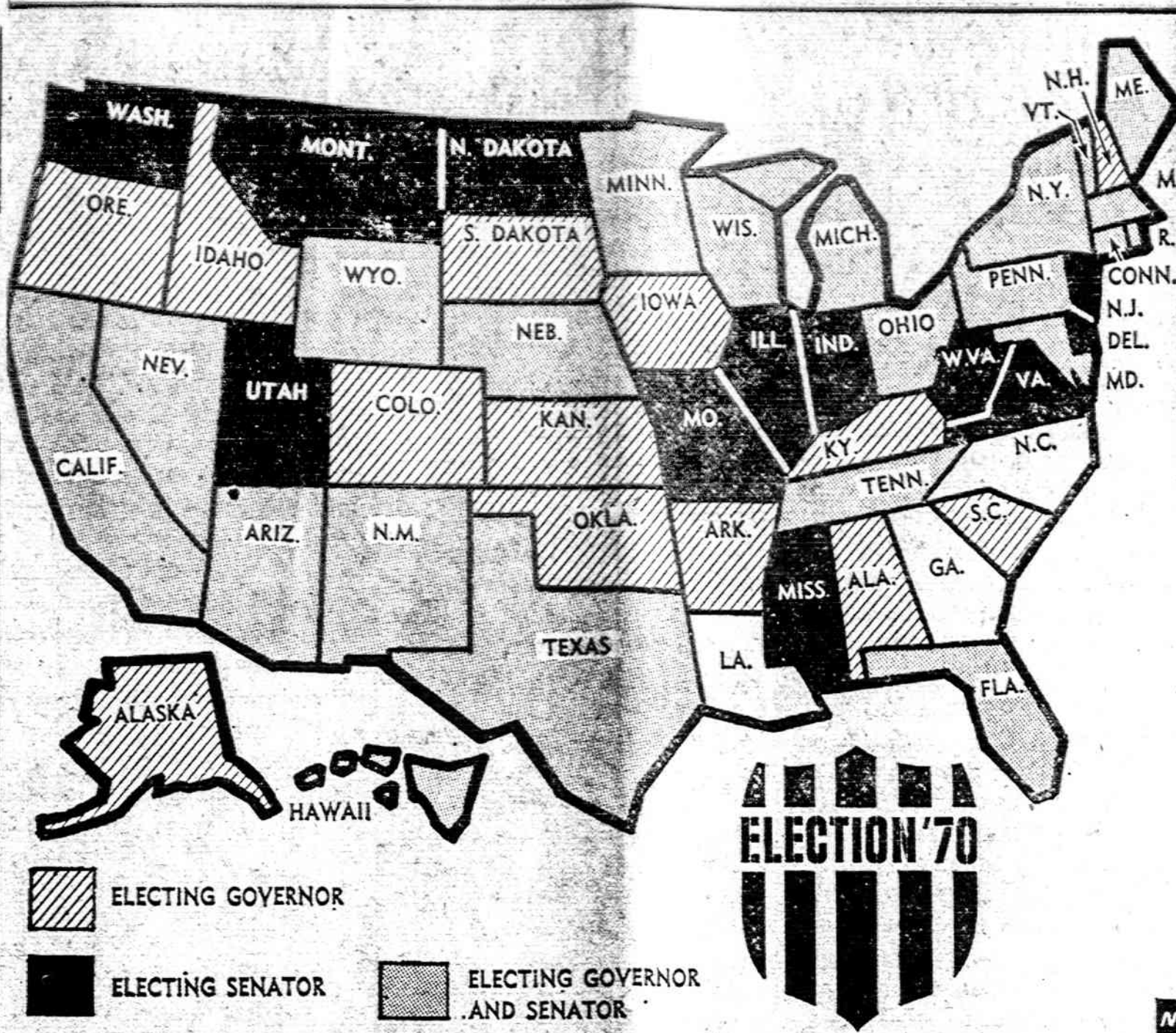
New Yorke Hunterio kolegijos salėje apiešose dalyvavo 2,500 žydų. Ant sienos kabėjo plakatas: "Mes niekada nepamiršime" ir šešios didelės žvakės, kiekviena skirta vienam milijonui žuvusių žydų, stovėjo scenoje. Specialus himnas paminėjo Varšuvos geto žuvusius žydus. Daugybė mažesnių žvakių buvo skirtos atskirų vietovių žuvusiems pagerbti. Visur buvo keturiom: hebrajų, žydų, lenkų ir rusų kalbomis parašytas žodis "Atsimink!"

New Yorko meras Lindsay vienai dienai pavadino Times aikštę "Varšuvos geto aikšte".

karu ir tas įneša Nigerijos gyvenime daug nesupratimų.

Nigerijos valdžia dar nenutarė, ką daryti su buvusios Biafros kariais, ypač su karininkais, kurie nori gauti Nigerijos daliniuose savo anksčiau turėtas vietas ir laipsnius.

Daug buvusių Biafros kareivių sudarė ginkluotas banditų gaujas, kurios siaučia provincijoje.

Šiame žemėlapyje parodytos valstijos, kuriose šiais metais bus renkamas gubernatorius (brūkšneliais), kur renkama senatorius (juodai) ir valstijos, kur bus renkami gubernatorius ir senatorius (pilnai). Šiandien Alabamoje pirmiausiai rinkimai kandidatui į gubernatoriaus vietą nustatyti. Ohio valstijoje dėl senatoriaus vietos varžosi du respublikonai: gubernatorius James Rhodes ir atstovas Robert Taft Jr.

VĖL ORGANIZUOJAMI PROTESTAI IR VISŲ UNIVERSITETŲ STREIKAS

WASHINGTONAS. — Prezidento Nixono nutarimas pulti Kambodijoje įsitvirtinusius šiaurės Vietnamo ir Viet Congo komunistų dalinius vėl davė naują inerciją protestų prieš Vietnamo karą organizatoriams. Protestai ir žygiai buvo aprimę, kai prezidentas ėmė išvežti iš Vietnamo kariuomenę. Dabar jie vėl visu smarkumu ruošiami. Vieniuklos rytinių Amerikos universitetų ir kolegijų laikraščių redaktoriai, suvažiavę New Yorkan, sutarė išleisti atsisaukimą, kuriame visų universitetų visoje šalyje studentai šaukiami į streiką. Norima uždaryti visus universitetus, kad studentai turėtų laisvas rankas pareikšti opoziciją karui.

Atsisaukime studijos universitetuose pavadinamos "antraeilės svarbos uždaviniai". Esas reikalingas didelis, lig šiol nematytos apimties nepaklusnumas, — sako atsisaukimas, išspausdintas 11 laikraščių vedamojo vietoje.

Jau išsiskirstęs New Mobe komitetas vėl susirinko ir šaukia šeštadienį Washingtono demonstraciją, kurioje būtų pareikalauta tuoj išvežti iš Vietnamo visą Amerikos kariuomenę. Prezidentas kaltinamas pradėjęs vėl bombarduoti šiaurės Vietnamą ir peržengęs savo konstitucines teises pasiųsdamas kareivius į Kambodiją.

Washingtono sekmadienį policija suėmė 75 asmenis, kurie demonstravo be leidimo netoli Baltųjų Rūmų. Tarp suimtųjų buvo jau pagarsėjęs protestų dalyvis dr. Benjamin Spock, keli Mobaratorium komiteto nariai, keli kunigai. Policija suimtus paleido už 25 dol. užstatą.

Prezidentas, gavęs iš senato užsienio reikalų komiteto pakvietimą susitikti su komiteto nariais, pakvietė visus senatorius ir Baltuosius Rūmus kartu su Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitetu. Senatoriai pasijuto užgauti. Keturi senatoriai pareiškė bandysią sustabdyti karui skirtas lėšas. Kiti siūlo atšaukti Tonkino įlankos rezoliuciją, priimtą 1964 metais.

Čikagos universitete kelios grupės, įskaitant, neseniai sutvertą Pažangiosios Darbo partijos

Įvertino darbą "leninizmui"

V. Mickevičiaus-Kapsuko vardo kasmetinės premijos šiais metais paskirtos penkiems žurnalistams. Jie atžymėti, nes uoliai spaudoje skleidė, straipsniais, komentarais ar foto nuotraukomis "leninizmo įgyvendinimą" Lietuvoje ir aplamai bolševikinės okupacijos "laimėjimus". Apdovanotieji: Petras Želyvas ("Tarybinio Mokytojo" red.), B. Bučelis (Vilniaus Eltos korespondentas), Juozas Meškauskas ("Tiesos" korespondentas), Č. Juršėnas (televizijos ir radijo Komiteto red.) ir L. Rukkas ("Švyturio" žurnalo foto skyriaus redaktorius — vedėjas).

Turi kantrybės

Kaip okup. Lietuvos gyventojams buvo kalte kalamos "Lenino idėjos", liudija toks pavyzdys: tik švenčių rajone per du mėnesius buvo parodyta per 70 filmų apie Leniną ar "tarybines pergalas".

Gegužės 7-tą suėmė 25 metai nuo nacių Vokietijos pasidavimo. Tuo metu santykiai tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos buvo labai šalti. Nuotraukoje matomas vyriausias sąjungininkų karo jėgų vadas gen. Dwight Eisenhoweris su Raudonosios Armijos štabo viršininku gen. Ivan Susloporovu.

LIETUS TRUKDO ŠARVUOČIAMS

Rasti nemaži ginklų, maisto, vaistų kiekiai

SAIGONAS. — Amerikos tankų ir šarvuotųjų dalinių žengia tolyn į komunistų valdytas Kambodijos dalis. Staiga prasidėjęs lietus žygiui trukdo, nes šarvuočiams reikalingi kieti keliai. Lėktuvai daužė Kambodijos Momot miestelį, nes iš ten buvo apšaudytas vienas amerikiečių helikopteris. Karinė vadovybė pasiuntė į mūšį dar 800 vyrų. Oro kavalerijos daliniai rado komunistų sandėlius, kuriuose rasta 5,000 naujų automatinių šautuvų, 750 gaionių gazolino, 121,000 svarų ryžių, 2v sunkvežimiai, 200 dviračių padangų, 150 sunkvežiminių padangų, 450 galonų valgomos alyvos. Kitame sandėlyje rastas nemažas kiekis vaistų, penicilino, operavimo instrumentų ir tvarstymo medžiagų.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Kento universitete, Ohio studentai kelia riaušes. Tautinė Gvardija buvo priversta šaudyti, nes asarinių dujų neužteko. Yra užmuštų ir 13 sužeistų. Mieste ir universitete padaryta daug nuostolių.

♦ Maskvoje premjeras Kosyginas pareiškė spaudos konferencijoje, kad pasaulis turi sustabdyti Amerikos agresiją Indokinijoje. Nauja konferencija šiuo metu neįmanoma.

♦ Šiaurės Vietnamo delegacijos Paryžiaus taikos derybose vadas pareiškė, kad Amerika su-laužė susitarimą, padarytą prieš derybas. Komunistai nenu-trauks derybų, tačiau, jei Amerika toliau plės karą Vietname, jas teks nutraukti.

♦ Pentagonas paskelbė, kad buvo baigta serija lėktuvų puolimų šiaurės Vietname. Sunaikinta nemažai priešų raketų.

♦ Pietų Korėja paskelbė, kad komunistų šnipų organizacija, susidėjusi iš 24 asmenų, pagaliau visa buvo išgaudyta arba sunaikinta.

♦ Graikų vyriausybė paleido iš kalėjimo neseniai 18 metų nubausť žurnalistą ir išsiuntė jį lėktuvu į Paryžių.

♦ Indijoje minia žmonių plytgaliais apmėtė sovietų konsulą Bombajuje Akšenovą, kai jis atvyko atidaryti dailės parodos apie Leniną. Keturi rusai buvo sužeisti.

♦ Naujoje Zelandijoje 50 komunistų įsibrovė į Amerikos konsulatą, ištepčio Amerikos vėliavą raudonais dažais ir padarė kitų nuostolių.

♦ Izraelis netoli Jordano nusi-sovė 21 arabų partizaną.

Ką rašė Telksnys?

Okup. Lietuvoje nusiskundžia-ma pagyvėjusia anoniminė, šmeižiančių laišku banga. Tokius laiškus gauna pareigūnai ir kt. asmenys. "Tiesoje" (bal. 8) paskelbta, kad buvęs susektas tokių laišku autorius Albina Telksnys. Jis, 46 m. amžiaus, buvo baigęs žemės ūkio akademiją ir dirbo Kauno botanikos sode. Telksnys teismo buvo nubaustas trejiems metams laisvės atėmimu "griežto režimo pataisos darbų kolonijoje".

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo gegužės 19 d. bus švenčiamas Budos gimtadienis. Ta proga norima paskelbti karo paliaubas. Manoma, kad ir komunistai su jomis sutiks, nes tą pačią dieną yra ir mirusio Ho Chi Minho gimtadienis.

ST. CROIX. — Laivai išgelbėjo iš jūros 40 keleivių, nukritusių su lėktuvu į jūrą prie Virgin salų. Sužeistų buvo 18, 22 keleiviai yra dingę.

Parašė pjesę apie emigrantus

Kokie dramos kūriniai pasirodys okup. Lietuvos dramos teatruose, apie tai žinių suteikė "Kultūros ministerijos" pareigūnas R. Jakucionis ("Tiesa", bal. 11). Pasirodo, dramaturgu virto žurnalistas, gyvenęs New Yorke, A. Laurinciušas. Jis parašė pjesę "Vidutinė moteris", iš lietuvių emigrantų gyvenimo. Ji busianti pastatyta Panevėžio teatre. J. Marcinkevičiaus pjesė "Katedra" numatoma pastatyti akademiniame dramos teatre Vilniuje.

Dar rengiamos teatruose pjesės: J. Grušo "Pijus buvo protingas", Pijus nebuvo protingas" ir V. Palčiauskaitės pjesė vaikams "Judanosis prasižijoja".

Dramos kūrinius rašo autoriai: V. Sirijos Gira, R. Skučaitė, R. Narečionis, R. Samulevičius ir kt.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

GYVENIMO PERMAINA IR SENATVĖ

Apsisvieskime — be vargo pergyvensime gyvenimo permainą. Mediciniška tiesa

Senovėje moterėlės įkalbėdavo moteriškoms netiesą būk sustojimas mensesinių-menopauzės (change of life) atneša ligas ir gyvenimo katastrofą. Neseniai įvykusiame moksliškame pasnekesyje Chicago universitete (Lying-In Hospital) gyd. prof. Frederick P. Zuspan pastebėjo, kad žmogus yra vieningas žinduolis, gyvenęs dar ir po savo nepajėgumo veistis. Moterų amžiaus vidurkis nuolat ilgėja. 1900 metais baltodės moters amžiaus vidurkis buvo 51 metai, judaodės — 35. Dabar šiame krašte gimusioji moteris gali tikėtis gyventi 73.8 metus, judaodės — 66. Taigi, dabar moteriškės dar daug metų gyvena nustosios mensesinių.

Nevienodai moteriškės žiūri į savo gyvenimo permainą

Chicago universiteto žmogaus išsivystymo padalinio vedėjas prof. Bernice Neugarten išstudijavo sveikų, viduramžio sulaukusių moteriškių pažintį į menopauzę. Dauguma moteriškių tai nelaikė svarbiu įvykiu. Jos žinojo, kad šioji tokia pagalba yra galima gyvenimo permainos sukelianti neregularumas. Daugumas moteriškių tvirtino, kad nieko blogo dėl mensesinių sustojimo neatsitiks, jei moteriškė neieškos bėdų. Dabar mē-

nesinių sustojimas nelaikomas gyvenimo krize.

Naujas pažintys į gyvenimo permainos laikotarpį įvedė moteriškių hormonų priėmimas (estrogen replacement). Moksliškai žiūrint, mensesinėms sustojus svarbiausias fiziologinis įvykis esti sustojimas ovuliacijos (kiaušinėlio gaminimosi). Kai ovuliacijos sustoja, tada nesigamina vienos rūšies moteriškasis hormonas (progesterone) liaunasi gamintis. Tada ir antro moteriškojo hormono (estrogeno) kiekis kūne sumažta. Žinoma, kad vidaus sekrecijos liaukos įtakoja viena kitą. Vienam moteriškam hormonui iš kūno pranykus (progesterone), kitam sumažėjus (estrogen) — reaguoją vidaus sekrecijos liaukos, ypač gūžio (thyroid), antinksinės (adrenal) ir smegenyse esančios pituitarinės liaukos.

Kūno pakaitos gyvenimo permainoje

Mensesinėm sustojus pas moteriškę gaunasi vienas ryškus neregularumas — kaulų suminkštėjimas (osteoporosis). Tokį neregularumą apturi kas ketvirta moteriškė (25%) sulaukusi gyvenimo permainos. Kiti tyrinėtojai susėkė, kad kraujyje cholesterolis gausėja hormonui estrogeniui mažtant. Gydytojai pripa-

New Yorke žinia apie nacių Vokietijos pasidavimą prieš 25 metus buvo sutikta su tradiciniu popieriaus iš langų mėtymu.

žino, kad moteriško hormono — estrogeno priėmimas tablečių pavidale per tris savaites per mėnesį (po vieną tabletę per dieną, prieš valgį — per 23 dienas — po to savaitę pertrauka) padeda sutvarkyti menopauzės nesklandumus. Toks gydymasis naudingas esant minkštiems kaulams (osteoporozė). Jei mumsa moteriškę šilima ir ji dėl to vargsta — tai suprakaituodama, tai atšaldama ir vėl sušildama — prisieina hormoną estrogeną imti 25 ar 26 dienas. Patariama imti moteriškąjį hormoną sumažius su maža dalim vyriškiojo: Primarin (estrogen) 0.625 mg. ir Methyl Testosteron (vyriškasis hormonas) 5 mg. Ta hormonų kombinacija vienoj tabletėj (ji vadinasi Premarin, 5-0.625) šio krašto gerų gydytojų labai plačiai prirašoma — taip gydytojų konferencijose, Chicagoje, buvo pranešta.

Neklausykim netiesos apie gyvenimo permainą

Daugelis gydytojų mano, kad gimdymas yra normalus fiziologinis vyksmas. Kiti pataria laikyti normaliu vyksmu ir mensesinių sustojimą. Moteriškės kartais nežino kas jas laukia mensesinėms sustojus. Vienos tikisi nepatogumų ir skausmų. Kitos bijosi senatvės apraiškų — jos žino, kad negalės daugiau vaikų susilaukti. Yra ir tokių, kurios neteisingai mano neturesiančios lytinio patrauklumo.

Yra visai priešingai nusiteikusių moteriškių mensesinių sustojimui. Vienos tokios džiaugiasi, kad daugiau nereikės bijoti susilaukti nelaukiamo vaiko. Kitos esti pasitenkinusios, kad nereikės vargintis su mensesinėmis. Trečios tikisi geresnio ir malonesnio šeimyninio gyvenimo.

Tikrinti sveikatą turi ir mensesinių neturinti moteris

Periodiškai privalo tikrintis savo sveikatą gyvenimo permainos sulaukus kiekviena moteris. Gydytojas tiria jos moteriškųjų organų celes (Papanicolaou test). Čgis ir svaris būtinai turi būti pažymėtas. Jei pastebėta bus ūgio sumažėjimas, tai gali būti ženklas kaulų suminkštėjimo (osteoporosis). Svarbus ir svorio sunormavimas, — tai padės išvengti pakelto kraujospūdžio ir širdies kraujagyslių ligos. Visų svarbiausias darbas gyvenimo permainos sulaukusiai moteriškei — tai pasitarimas su patyrusiu gydytoju. Gydytojas padės moteriškei atpalaiduoti įtemptus nervus, jis ją užtikrins ir priuos pasitikėjimo.

Išvada. Tinkamai renkimės sušildyti. Maitinkimės daržovėmis, baltymais, vaisiais. Daug liesos mėsos, sūrio ir varškės naudokime. Daug vaisių sulčių gerbkime. Venkime netikusio maisto. Dirbkime gerus dar-

bus artimo gerovei — tai geriausias vaistas nervų susitvarkymui. Tik jau netinginiaukime — tada nereikės jokių tranvilių. Gydytojas visada yra kiekvienos moteriškės geriausias prietelis — bent kas mėsai pas jį apsilankykime. Nebijokime gydytojo kontrolėje imti hormonų — jie mums vėžio nesukels.

Pasiskaityti: Medical World News, April 10, 1970.

STENKIMĖS TEISINGU ATSAKYMU PASINAUDOTI

Elektrinis šokas padeda mesti rūkius

Klausimas. Mano vyrui prašau, daktare, padėti. Jis visokias prieš rūkymą priemones išbandė — ir nieko. Dumia toliau kaip kambarius po 40 cigarečių per parą. Argi nėra jau galimybės jam, o taip pat dėl jo ir man nuo to blogybės atsipalaiduoti?

Atsakymas. Yra, kurgi nebus. Jei jis savo viduje neteko stabilizaciją, tai prieš jį duoti išorinius varžtus. Londone gyd. Hamilton Russell naudoja elektros šoką (electric aversion) kaip pajėgų cigarečių rūkymo mažintoją. Reikia tik svarbiausio: nusiteikimo mesti rūkius. Patirta, kad didelė dauguma meta rūkė, ypač tie, kuriems jokios kitos prieš rūkymą priemonės nepadėjo. Tai čia, atrodo, tamsos vyrui laimė kvepia. Tik jis turi pasirėngti kai kuriems nesmagumams. Brit. Med. J. 82-86, 1970 paduoda sekancias žinias apie elektros šokų gydymą rūkiočių. Iš devynių gydytų nuo rūkymo, šeši net po metų buvo nerūkiojai. Trys emė vėl rūkyti. Penki liovėsi toliau besigydydami. Du iš paliovusių gydytis nesigydydė todėl, kad gavo depresiją. Šeši nustosieji rūkyti tapo įtemptais ir jautriais. Daugumoje atsitikimų elektros šokas priverė rūkiočius sumažinti cigarečių skaičių iš 21,5 dienoje į 1,4 cigarečių per dieną po trečio elektros šoko. Dauguma taip besigydyusiųjų metė rūkė po 5 bandymo (electric aversion). Tarkitės su savo gydytoju.

Vitaminas C apsaugo nuo vėžio

Klausimas. Prašau mums paaiškinti ir baisy mūsų išgasti nuraminti: viename laikraštyje paskaitėme, kad daržovės sukelia vėžį. Kas mums vėžio bijantiems daryt — tamsta rūkiai daug vaisių ir daržovių naudot — tai kaip dabar mums elgtis? Ačiū už atsakymą.

Atsakymas. Dar daugiau daržovių ir vaisių — ypač citrinių, apelsinų, baltymais, vaisiais. Daug liesos mėsos, sūrio ir varškės naudokime. Daug vaisių sulčių gerbkime. Venkime netikusio maisto. Dirbkime gerus dar-

nėtu reikalu medicinoje yra žtai kokia. Vitaminas C apsaugo nuo vėžio pūslę. Kad ir būtų maiste vėžį išsukiančių medžiagų — vitaminas C neleidžia vystytis šlapimo pūslėje vėžiui. Tik reikia gausiai vitamino C naudoti. Jo natūralioje formoje daug yra žaliuose daržovių lapuose ir citrininiuose vaisiuose — jų sunkose.

Šiam krašte, New Orleans mieste, Tulane universitete urologas — šlapimo takų žinovas gyd. J. U. Schlegel su bendradarbiais aprašė savo atliktus bandymus mediciniškoje spaudoje (J. Urol. 103:155-59, 1970). Bandymai buvo daryti su pelėmis. Atsakantis vitamino C kiekis pelės šlapimo pūslėje apsaugojo jų šlapimo pūslę nuo vėžio susiformavimo ir nuo iš antro karto atsiradimo. Tai gera naujiena rūkiočiams — jų kraujyje esti sumažintas vitamino C kiekis, nes nikotinas naikina vitamino C. Jokio nuodindumo nepastebėjo minėtas tyrinėtojas dėl didelių vitamino C dozių. Vitaminas C buvo imamas per burną. Reikia sudaryti gausų vitamino C kiekį šlapime. Jis į šlapimą patenka iš kraujo. Todėl reikia daug gerti graifrukto sunkos (nesaldintos ir be konservantų). Tokią ją galima pirkti stikliniuose buteliuose po pusę galiono (Kraft firmą gamina).

Bandymas su pelėmis buvo sekantiai atliktas. Į jų šlapimo pūslę buvo įdedama vėžį išsukianti (karcinogeninė) medžiaga. Ji vadinasi 2-hydroksanthranilic acid (sutrumpintai HOA). Pasekmėje tokios medžiagos veikimo pelių šlapimo pūslėse — daugelyje atsitikimų — išsivysto vėžys. Į pelių geriamą vandenį pridėjus vitamino C (L — ascorbate) buvo panaikintas minėtos karcinogeninės medžiagos pajėgumas išsukti vėžį. Todėl visi drąsiai valgkykime vaisius ir daržoves: vitamini-

Mirties spinduliai sunaikino lėktuvą?

Zurnalas Astronautics and Aeronautics praeito balandžio laidoje turi sensacingą George N. Chatham straipsnį, pavadinantį "ZAP — Energy Weapons and Aircraft", kur aprašomas vienas eksperimentas, padarytas "leizerio" spinduliu (laser yra ilgo pavadinimo sutrumpinimas) praeitų metų pabaigoje. Būtent, paleidus lėktuvą minėtą spindulį tik per

nas C esąs jose apsaugos mus nuo visų vėžiškų priešių.

Negerai, kad laikraščiuose skelbiamos mediciniškos sensacijos, kurios tik klaidina žmones. Ką vienas nesiorientuojantis pagadins — net šimtui teisiųjų bus sunku atitaityti. Taip išėjo su daržovių — vaisių santykiavimu su vėžiu.

tris milisekus (vienas milisekas yra viena tūkstantinė sekundės dalis), lėktuvas buvęs sunaikintas. Eksperimentas buvęs atliktas Kirtlando aviacijos bazėje, Naujojoje Meksikoje.

Laser (pilnas to spindulio vardas angliskai yra "light amplification from stimulated emission of radiation." Laser yra senas išradimas, kitu vardu vadinamas "mirties spinduliais", jais jau atliekama daug naudingų darbų, pavyzdžiui, pergręžiamas deimantas, išmatuojamos distancijos mėnuli, daromos sėkmingos operacijos be skalpelio. Lasero spindulys skrenda šviesos greičiu, tai yra po 186,300 mylių per sekundę.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

Muziko Strolis atsiminimai

Jau galima įsigyti muziko Juozo Strolis knygą

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS.

176 puslapiai, yra fotografijų, minkšti viršeliai. Kaina \$2.00.

Tai geriausia sodrių pasiskaitymų knyga.

Knygą galima gauti Naujienų Administracijoje arba pasirašius Money Orderį arba čekį tokiu adresu.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENUJU LIETUVISKU KNYGU ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 pusl. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o lietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

GAIDOS MUZIKAMS IR DAINININKAMS

"NAUJIENOSE" GALIMA GAUTI ŠIAS LIETUVISKU DAINŲ GAIDAS PIANUI:

1. Rinkinyje lietuviškų liaudies dainelių ir šokių, 16 psl. Rinkinyje yra šios dainos ir gaidos:

1. Tegu giria šlamžia, ūta, tra-ta-ta	8. Agunosėles
2. Suktinis I	9. Vakar vakarė
3. Suktinis II	10. Augin tėvas
4. Kokietka	11. Meilės vaistas
5. Padispanas	12. Siuntė mane motinėle
6. Vengerka	13. Čigonai
7. Klumpakojis	14. Peleđa
	15. Noriu miego

Šis gaidų rinkinys kainuoja tik \$1.00.

Šiuos gaidų ir dainų rinkinius galima gauti NAUJIENOSE. Jei atsiųsite čekį arba Money Orderį už gaidas ir pridėsite 25 centus persiuntimo išlaidoms, tai pasiųsime jas paštu. Čekius prašome išrašyti NAUJIENOMS ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS

POEZIJOS PAVASARIAI

Amžina tautos dvasia, Laimink mūsų siekį — Vėl gyvenki mums, Giesmėje skambėki.

Vincas Jonikas

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį, deimantų spindulį žiedą, apkauso medžių šakas žigūniais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdų ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose savaioja, juokauja ir verkią poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitytė - Vaičiūnienė, ZVAIGZDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Bernardas Bradzonis, DIDŽIOJI KRYŽKELĖ. Eilėraščiai. 112 psl. Kaina \$1.00.
4. Kazys Bradūnas, SIDABRINĖS KAMANOS. Premijuotas poezijos rinkinys, 95 psl. \$2.00.
5. Buiky Juzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
6. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
7. Kleopas Jurgelionis, GLŪDI - LIŪDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
8. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
9. Pranas Kozulis, DULKĖS EZERE. Eilės, 62 psl. \$0.75.
10. Pranas Naujokaitis, AUKSINIAI RAGELIAI. Lyrika, 64 psl. \$2.00.
11. Alė Rūta - Nakaitė, BE TAVES. Poezija, 133 psl. \$2.00.
12. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuotai pasakojimai apie 3 ištvertusias lietuviškas senovės laikais su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
13. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
14. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
15. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
16. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
17. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių liai, 92 psl., \$1.00.
18. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
19. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl., \$1.00.
20. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 89 psl. \$2.50.
21. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 130 psl. \$3.00.
22. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 53 psl. \$1.00.
23. Ursula Zemaiteienė, SUVALKIEČIŲ VESTUVĖS. Su trumpu jų aprašymu ir gausybe dainų, 80 psl. \$2.50.
24. Adomas Jasas, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

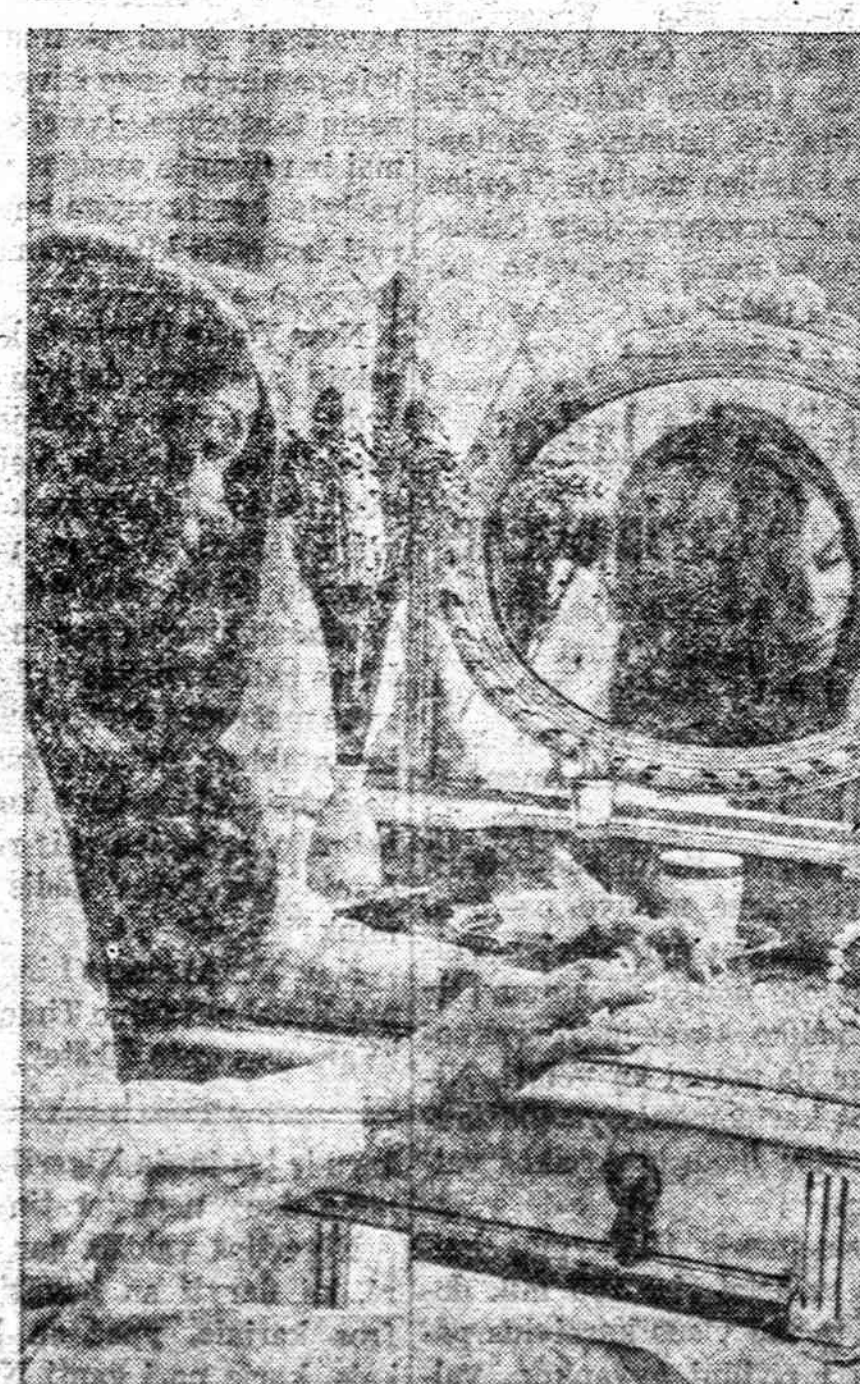
Today a single girl needs more than just a closet full of clothes to call her own.

Like a closet full of eligible bachelors for starters. But that's the rub. If you're one of those women who doesn't want to get married, at least not right away, you know what we mean. You want to live a little first. You want to kick up your heels, see a little of the world before you settle down. But, because you're you, you still want security.

That's where U.S. Savings Bonds come in. Bonds are a secure way to save. And you don't have to be making a fortune to save them. You can get started with just a few dollars a payday when you join the Payroll Savings Plan where you work. And now Bonds pay 5% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year; thereafter 5.0% to maturity). That's the highest rate ever.

Who knows, the money you save might just come in handy when you fall in love and marry that guy who hasn't made his first million yet.

Take stock in America. With higher paying U.S. Savings Bonds.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

L. B. CHICAGOS APYGARDOS ATSTOVŲ DARBINGAS SUVAŽIAVIMAS

Nesibarti, nesitąsyti tarpusavy, bet sutartinai kariauti už Lietuvos ir tautos interesus!

(Tiesinys)

Tad ir teko kol kas jų atsakyti. Valdybai buvo pastatyta ir daugiau klausimų. Kai kurie jų buvo, tik žiburinio kalbės ieškojimo klausimai. Čia pat tenka pastebėti, kad šio pobūdžio klausimus statė ar priekaištus reikė veik vienas asmuo, tai St. Ingaunis, kuris pats iš šios valdybos pasitraukė pačioje kadencijos pradžioje. Jis suvažiavime prašė balso ir kalbėjo net dvidešimt kartų. Šis asmuo sąmoningai ar nesąmoningai išsukė žodinę dvikovą tarp dr. K. Bobelio ir Br. Nainio c. v. pirmininko.

St. Ingaunis pasiūlė suvažiavimui pareikšti užuojautą c. v. pirmininkui Br. Nainiui, kaip be reikalo nukentėjusiam dėl Tarybos rinkimų taisyklių Garbės teisme. Dr. K. Bobelis pasisakė už L. B. Garbės teismo autoritetą, pareikšdamas, Br. Nainys savo elgesiu kerta šaką, ant kurios ir pats sėdi! Br. Nainys, pasijuto įžeistas ir, atskubėjęs prie mikrofono, pasakė, kad Garbės teismas panaikino c. v. rinkimų taisykles, kuriomis remiantis buvo išrinktos net trys ankstyvesnės c. valdybos.

Suvažiavimo nuotaikos jau buvo pradėjusios įkaisti. Tačiau pirmininkavęs Z. Moliejus dialoginį ginčą greit likvi-

davo, pareikšdamas, kad klausimas išspręstas. Suvažiavimas greitai atgavo pusiausvyrą ir darbingas nuotaikas.

Iškeltas reikalas steigti garbės teismą prie apygardų. Argumentai: vietoje viskas aiškiau matoma, galima padaryti teisingesnis ir greitesnis sprendimas. Dauguma suvažiavimo dalyvių pasisakė už Garbės teismo steigimą prie apygardų ir reikalą prašė perduoti Tarybai, kad ši, savo keliu, Garbės teismo reikalą įtrauktų į L. B. nės statutą.

Suvažiavimo rezoliucijas perskaitė rez. kom. pirm. J. Jasaitis. Jos buvo kiek pataisytos ir priimtos. Rezoliucijos bus paskelbtos spaudoje atskirai.

Neskaitant vieno kito aštresnio pasisakymo apygardos apylinkių atstovų suvažiavimą tenka laikyti darbingu ir visai pavykusiu. Tai, be abejojimo, didelė dalis šio nuopelno tenka suvažiavimo pirmininkams, kurių buvo trys. Jie visi pasikeisdami pasigėrėtinai pirmininkavo: savo rankose tyrtai laikė suvažiavimo vadžias. Negatyviai nusiteikusius tuojau kreipė į organizacinį reikalą ir t. t. Na, ir tenka pripažinti, kad daugumos atstovų nuotakos ir buvo: *atsinaujinti ir viską atnaujinti Lietuvai!*

L. B. Chicago apygardos apylinkių atstovų suvažiavi-

L. B. Chicago Apygardos Valdybos narių oficiali nuotrauka 1968-1970 metų kadencijos. Iš kairės į dešinę sėdi: A. Juskevičius — pirmininkas, S. Jonynienė — švietimo reikalų vadovė, Br. Macevičius — kultūrinio reikalų vadovas, A. Būga — išrinktas. Stov: Vald. Šadauskas — jaunimo reikalų vadovas, Ir. Smiellauskienė — vicepirmininkė, J. Bertašius — organizacinio reikalų vadovas, A. Gintneris — sekretorius ir spaudos — informacijos vadovas.

mui pirmininkavo dr. K. Bobelis, dr. S. K. Balys ir Z. Moliejus. Sekretoriavo šie asmenys: Vikt. Motušis ir M. Pėteraitienė. Rezoliucijų komisiją sudarė: J. Jasaitis, dr. P. Kisielius ir J. Švedas. Nominacijų komisiją sudarė: V. Venclova, Tallat-Kelpša ir J. Masionis. Registraciją pravedė: ponis Repšienė, Repšys ir Juknelis.

Suvažiavimui pranešimą padarė šios apylinkės: Brighton Parko J. Zadeikis, Cicero — St. Ingaunis, East Chicago — Z. Moliejus, Grand Rapids — dr. S. K. Balys, Marquette parko — arch. A. Kerelis, Melrose Parko — K. Juknelis, Milwaukee — L. Dargis, Waukegan — P. Petrolinai.

Naujai išrinkta L. B. Chicago Valdyba ir Revizijos komisija

Rinkimai į apygardos valdybą praveisti slapto atstovų balsavimu. Išrinkti šie asmenys: J. Jasaitis gavo 58 balsus, A. Juskevičius — 55, K. Radvila — 53, A. Būga — 52, J. Vaičiūnas — 51, K. Rožanskas — 50, K. Januška — 50, M. Pėteraitienė — 47, Z. Žiupsnys — 41, J. Bertašius — 35.

Pirmieji devyni yra išrinkti į valdybą, J. Bertašius liko valdybos kandidatas. Pasiūlyta ir nutarta suteikti teisę valdybai, reikalui esant, kooptuoti tal-kininkus, nariais į valdybą. Kontrolės komisija: V. Galvydis, K. Dočkus, Šilas. Pir-

mieji du palikti buvusieji — Silas pririnktas pusiau slapto balsavimu.

Naujai valdybai ir kontrolės komisijai suvažiavimas palindžio mėn. 26 d., Jaunimo Cent-

Chicago apygardos apylin-kių atstovų suvažiavimas ir valdybos — kontrolės komisi-jos rinkimai įvyko š. m. balan-džio mėn. 26 d., Jaunimo Cent-

(Pabaiga)

ŽUVINTO EŽERAS

Lietuvos gamta iš seno buvo graži ir turtinga

Žuvinto ežeras randasi Alytaus apskr., netoli nuo Daukšų bažnytkaimio. Ežeras yra 10,30 ha dydžio. Bet nuo jo tęsiasi Žuvinto palios (balos, durpynai), apaugę neužaugomis pušaitėmis ir krūmais, dydžio 4000 ha. Pats Žuvinto ežeras yra apžėlęs nendrėmis, švendrais, turtomis, vandens lelijomis ir kitais vandenų augmenimis, taip kad žvelgti iš vieno į kitą kraštą ežero, tai tokio vaizdo nėra, nes kiek pasiryus su valtimi nuo krašto, tai jau tuoj ir pradingsti, kaip kokiame parke ir jo takuose. Žinoma, yra ežere ir didesnių plotų su atviru vandens vaizdu.

Žuvinto ežeras yra nepaprastai turtingas vandens paukščiais. Kaip dabartinė spauda Lietuvoje "bubnija", kad tik jiems valdant atsirado Žuvinto ežere laukinės gulbės, tai netiesa, nes Lietuvos nepriklausomybės laikais jau tenai buvo padarytas rezervatas, buvo laukinių gulbių ir turėjo savo lizdus ir išperėdavo savo vaikus. Gulbės ežere sudarė didingai gražų vaizdą. Jos prisileisdavo valtyje plaukiantį žmogų per 60-70 metrų ir tik jeigu neplauksi tiesiai link jų, tai jos prisileisdavo ir arčiau, bet jeigu tiesiai link jų, — tai jos pakildavo ir perlėkdavo saugusnės ežero vieton. Bet jeigu gulbė tupi savo lizde ir peri, — tai jau ji tik ypatingu atveju pasitraukia nuo lizdo.

Įdomu tai kai jos pakyla lėkti, tai jų sparnai "groja" tik jiems priklausančiu gražiu garsu. Gulbės ežere nežemodavo ir išlėkdavo į šiltus kraštus, nors ežere ir buvo didokas plotas, vadinamas šaltiniais, kur vanduo ir žiemą neužsaldavo.

Ežere sudarydavo grožį ne vien gulbės, ten buvo įvairių įvairiausių paukščių, ir ląskingalų suokimas — ulbėjimas girdėdavosi. Ežere skaičiumi viršijo laukinės antys ir vandens vištos, vietos žmonių vadinamos "cinoriais", jos yra pilkos - juodos spalvos, už kurapką didesnės, kaip gerai paaugejusio gaidžiuko dydžio. Kaip šios vandens vištos, taip ir laukinės antys gražiai papuošia savo lizdus ir taiko, kad būtų gerai užmaskuoti ir sunkiai prieinami "priešui".

Dar yra ežere ir kitos rūšies vištaičių, taip vadinamos kūdrų-tvenkinių vištaičės. Zoologai jas vadina "gallinula-chloropus", pilkos spalvos ir gal kiek už kurapką mažesnės. Šios viš-

visokių įsilaužėjų. Su linksmais sokiais švenčia jie savo "jungtuves", paskui "stato" sau meiškai lizdą. Jie pina jį iš minkštų atplaišų nendrių, šakelių ir iškloja su lapais. Patelė deda nuo 7-10 rudų su pilkais taškiais kiaušinėlių. Nuo 20-21 dienos abu tėvai užimti tiktaip perėjimu. Išperėti — juodi, "vilnoniai kamuoliukai" su raudonai-mėlynomis galvutėmis — dūda save maitinti su vandeniu vabzdžiais ir su mažomis strigėmis, rėplinėja aplink ir mielai lenda po tėvo ar motinos plunksnomis. Ne per ilgai trunka ir jau matoma jie po vandenį šmėkstelėjant. Po tėvo priežiūra, jo vedami, jie supažindinami su kūdra arba tvenkiniu ir panašiai, o motina tuo tarpu "sėdi namuose" jau ant antros laidos kiaušinių ir peri. Vakarais visa šeima vėl kartu susirenka. Rimtos šios rūšies vištaičės nėra naktimis vaikiotis. Graži ir gyva ši kūdrų vištaičė nebijo labai žmonių. Jeigu kas turi savo sode kūdrą su vandeniu ir žolėmis ar nendrėmis apaugusią — tai jau gali atsitikti, kad vieną dieną šių vištaičių šeima ten apsigyvens. Malonu ir įdomu valandomis stebėti linksma veiklą šių paukščių.

Važiuoti Žuvinto ežeran pamedžioti, tai būdavo kas tai iškilmingo ir pakeltas ūpas. Na, kaip nušveždavai ten užsėję, linksmą veiklą šių paukščių.

bet pasigrožėti tai kalbėdavo apie ežero grožį ir įspūdžius kiekviena proga. Važiuoti pasidžiaugti Žuvinto ežero grožiu, gražiausia pavasaryje, kada viskas sužaliuoja, paukščiai sugrįžta iš šiltų kraštų ir prasideda jų poravimasis, tai rytais, esant gražiai dienai, ežere girdisi neperėjimu. Išperėti — juodi, "vilnoniai kamuoliukai" su raudonai-mėlynomis galvutėmis — dūda save maitinti su vandeniu vabzdžiais ir su mažomis strigėmis, rėplinėja aplink ir mielai lenda po tėvo ar motinos plunksnomis. Ne per ilgai trunka ir jau matoma jie po vandenį šmėkstelėjant. Po tėvo priežiūra, jo vedami, jie supažindinami su kūdra arba tvenkiniu ir panašiai, o motina tuo tarpu "sėdi namuose" jau ant antros laidos kiaušinių ir peri. Vakarais visa šeima vėl kartu susirenka. Rimtos šios rūšies vištaičės nėra naktimis vaikiotis. Graži ir gyva ši kūdrų vištaičė nebijo labai žmonių. Jeigu kas turi savo sode kūdrą su vandeniu ir žolėmis ar nendrėmis apaugusią — tai jau gali atsitikti, kad vieną dieną šių vištaičių šeima ten apsigyvens. Malonu ir įdomu valandomis stebėti linksma veiklą šių paukščių.

bet pasigrožėti tai kalbėdavo apie ežero grožį ir įspūdžius kiekviena proga. Važiuoti pasidžiaugti Žuvinto ežero grožiu, gražiausia pavasaryje, kada viskas sužaliuoja, paukščiai sugrįžta iš šiltų kraštų ir prasideda jų poravimasis, tai rytais, esant gražiai dienai, ežere girdisi neperėjimu. Išperėti — juodi, "vilnoniai kamuoliukai" su raudonai-mėlynomis galvutėmis — dūda save maitinti su vandeniu vabzdžiais ir su mažomis strigėmis, rėplinėja aplink ir mielai lenda po tėvo ar motinos plunksnomis. Ne per ilgai trunka ir jau matoma jie po vandenį šmėkstelėjant. Po tėvo priežiūra, jo vedami, jie supažindinami su kūdra arba tvenkiniu ir panašiai, o motina tuo tarpu "sėdi namuose" jau ant antros laidos kiaušinių ir peri. Vakarais visa šeima vėl kartu susirenka. Rimtos šios rūšies vištaičės nėra naktimis vaikiotis. Graži ir gyva ši kūdrų vištaičė nebijo labai žmonių. Jeigu kas turi savo sode kūdrą su vandeniu ir žolėmis ar nendrėmis apaugusią — tai jau gali atsitikti, kad vieną dieną šių vištaičių šeima ten apsigyvens. Malonu ir įdomu valandomis stebėti linksma veiklą šių paukščių.

Žuvinto ežeras yra ir žuvin-gas. Jis yra nepergilus, kas sudaro lengviau prieinamą paukščiams maistą. Bendri-imant, Žuvinto ežerą galima pa-vadinoti paukščių "kamalyste". Tarp kitko Žuvinto ežere pasi-taiko ir ūdrų matyti.

Lietuvos Nepriklausomybės laikais Kipras Petrauskas ten yra vieną ūdrą nušovęs.

J. Čekauskas

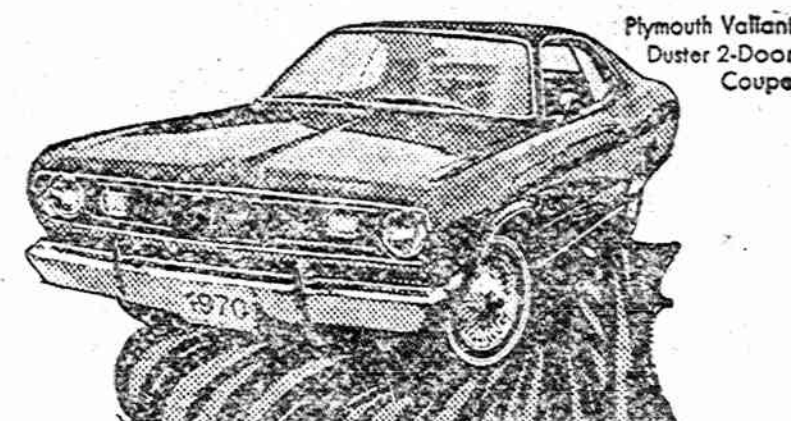
DIAGNOZE

Pas senyva daktarą ateina graži dama, kurios tėvas buvo daktaro geras bičiulis.

"Dėde daktare", pasakė gra-žioji dama, "kas tai galėtų būti, kad aš karts nuo karto jaučiu aštrų veido odos degimą ir niež-tėjimą?"

"Mielas vaike", patarė dakta-ras, šypsodamasis, "visas mano kilmingo ir pakeltas ūpas. Na, receptas yra toks: pasakyk tam jaunui, kad prieš bučiuoda-masis nusiskustų".

1970 Plymouth-Duster

KAINA nuo \$1.995.00

25 mylios su vienu galionu. Garantija 5 metai arba 50.000 mylių. Pigus leidimas.

PLYMOUTH, VALIANT - BARRACUDA, ROAD BUNNER, G T X, FURY-DUSTER.

BALZEKAS MOTOR SALES INC.

4030 Archer Avenue — Phone VI 7-1515

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina dardus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM OF \$5000 OR MORE ON CERTIFICATES 2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 OR MORE 6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM ON 90 DAY NOTICE Passbook Accounts \$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 3 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 13:30

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-600

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose
metams \$20.00
pusei metų \$11.00
trims mėnesiams \$6.00
vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:
metams \$18.00
pusei metų \$10.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

ALGIRDAS VASONIS

VIENO PRAEITININKO SENI TAIGOJIMAI

Gerb. NAUJIENŲ Redakcijai,

Prašau išspausdinti mano rašinį Jūsų dienraštyje, nes jo tik dalį atspausdinus "Akiračių" menraštyje, gaunasi minčių nenuseklumas ir kai kurių asmenų nepagrįstas paminėjimas.

Rašinyje minimo tautininkų vardo netaikau dabartinėi Tautininkų grupei, šiuo metu pozityviai besireiškiančiai lietuvių išsivijos organizaciniame gyvenime; liečiu tik V. Rastenį ir V. Trumpą bei jų reprezentuojamą grupę.

Rašinio dalis, neišspausdinta Akiračiuose

Kai savo mintis norime pilnai išreikšti, jas paremiame pavyzdžiais arba logiškais išvado-

mis. Tai negalėdami, ar nenorėdami padaryti, naudojame humorą, sarkazmą, arba nuduodame savo oponento minčių dalinio, ar visišką nesupratimo, pasidarydami iš to sau priimtinas, vien-

nes pas mus panašūs atvejai visuomet išnaudojami". Paskaičius K. Poškaičio rašinį, netenka stebėtis, G. Breichmanienės užimta pozicija. Ji, matyt, nujautė, kad K. Poškaičius yra dvilypis žmogus — ir choreografas ir propagandistas. ("Tėviškės Žiburiai", 1970 m. bal. 2 d. 1 psl.).

Pacituoti sakiniai aiškiai rodo, kad sovietų agentas vis dėlto buvo Kanadoje ir bandė "duoti patarimus" "Gyvataro" mokytojai. G. Breichmanienė, pažinusi vilką šokėjo kailyje, jam tinkamai atsakė. Pats Poškaičius stebisi, kad Breichmanienė nesutikusi pasinaudoti jo patarimais. Reikia manyti, kad Breichmanienė jam atsakė taip, kaip Naujienose buvo parašyta.

JAV tautinių šokių mokytojai, šokėjai, jų tėvai, patyrę apie specialaus agento atvykimą į Clevelandą, smarkiai susirūpino. Jie girdėjo apie sovietų agento pastangas paveikti Kanados tautinių šokių ansamblius. Jie džiaugėsi, kad kanadiečiai mokėjo tinkamai pasipriešinti. Šiomis dienomis spausdinsime tautinių šokių mokytojų pareiškimą dėl siunčiamų sovietų agentų misijų. Tie "misijonieriai" gali būti vieši, kaip buvo Juozas Lingys, jie gali būti prisidengę nekaltais vardais, bet jų tikslas yra vienas — silpninti laisvą pasaulinį patekusių lietuvių pasipriešinimą didiesiems sovietų imperijos planams. Šiam tikslui jie leidžia didžiausias sumas pinigų, naudoja visas priemones nepasitikėjimui sėti ir silpnėsnę grandį graužti. Savo tiklams jie panaudoja kiekvieną žmogišką silpnę. Jeigu yra reikalo, tai nevengia ir provokacijos.

Turime būti pakankamai apdairūs, kad nepatektume į okupanto spąstus. Turime neužmiršti, kad okupantas negalės gimtiniame mūsų krašte pilnai savivaliauti, kol JAV ir kitos laisvojo pasaulio valstybės neįteisins rusų okupacijos. Šiandien Lietuvoje vyksta rusifikacijos procesas, bet jis būtų dar žiauresnis, jeigu rusai žinotų, kad niekas nekels balso prieš tautinės lietuvių kultūros naikinimą. Bet koks lietuvių bendradarbiavimas su sovietų atsiųstais agentais yra naudingas tik Maskvai. Susitikimus, pasikalbėjimus ir bet kokią bendrą darbą rusai išnaudoja Amerikoje ir pačioje Lietuvoje. Amerikoje lietuviškai leidžiama komunistinė spauda džiaugiasi kiekvieno koncerto surengimu, o pačioje Lietuvoje kiekviena gerai atlikta misija naudojama pavergtiems lietuviams dar labiau slopinti.

Juozo Lingio misija J. A. Valstybės ir Kazimiero Poškaičio Kanadoje galėjo būti daug žalingesnė. Iškeliamas akstėnų jų užsimojimų ir laiku padarytas įspėjimas jau atliko didelį apsaugos darbą. Manome, kad kilusi kontraversija bus naudinga ne tik "Grandinėlei", bet ir pačiam josios mokytojui.

pusiškas išvadas. Pastarąjį keilią panaudoja ir V. Rastenis "Akiračių" 9-tame numeryje. Atodairų skyriuje, prisimindamas gruodžio 17-tąją. Ten kalbėdamas apie santarietį kada tai iškeltą mėginimą apjungti tautininkus ir liaudininkus į vieną liberalinės krypties grupę, šio nepasisekusio mėginimo kaltininkais V. Rastenis nurodo liaudininkus, kuriems, esą, gruodžio 17-tosios įsakmus nepasmerkimas, ar net Smetonos vardo suminėjimas, atimtas bet kokio bendradarbiavimo ar bendros kalbos galimybės. Savo šluobiančiai argumentacijai pridėda tada apjungimo derybose dalyvavusio K. Ostrausko žodžius, kad, girdi, mums prisiminti gruodžio 17-tąją, tai yra lygiai tas pats ka kalbėti apie žalgirio mūšį.

Argi taip jau būtų iš tikro? Ar nereiktų šiam atvejui, bei vienpusiškai padarytam V. Rastenio sprendimui kiek rimtesnės, ar daugiau įtikinančios argumentacijos? Jei V. Rastenis jos neveda, štai čia duosiu porą pavyzdžių.

Anksčiau kada tai panašų mėginimą susijungti bandė ir voldemarininkai su tautininkais, kuriems, kaip žinome, gruodžio 17-toji tikrai nieko nekludė. Bet iš to mėginimo taip pat nieko neišėjo, nors šios dvi grupės savo veiklos gairėmis yra visiškai panašios ir skiriasi tik savo vadovų priklausomybe, kaip įvairios šio krašto indėnų grupės savo "chiefs" plunksnų spalva. Jei toks mėginimas ir nebūtų buvęs darytas, tai pagaliau, sveiku protu galvojančių, ar yra pagrindo veikti dviem žmonių grupėms pačios galvosenos paskirai tik dėl to, kad vienos grupės vadovo kelnės išilgai dryžuotos, o antros — skersai. Į šią grupinę charakteristiką negalima išsprauti liaudininkų, turinčių savą tautininkų tradicijomis remiamą, gal šandien jau ne visai gyvenimišką ideologiją, kurios neturi nei tautininkai, nei voldemarininkai. Jau vien iš šio pavyzdžio matome, kad minėto neapsijungimo priežasčių reikia ieškoti kur nors kitur, o ne čia, kur V. Rastenis nurodo, jeigu jis tu priežasčių iš viso nori ieškoti. Taip pat V. Rasteniui nereikia užmiršti per eilę metų tautininkų grupės nepadarę geros valios ir noro bendradarbiauti Vilke su visomis kitomis lietuviškomis grupėmis bei jų atskiro bloko ir savų atskirų fondų steigimo. Tai irgi jiems nėra jokiu nuopelnu, kalbant apie bet kokią susikalbėjimą ar apsiėjimą.

Dabar nors prabėgusios pažiūrėkime ir į tą gruodžio 17-tąją. Atsimenu prieš porą metų V. Trumpa šviesos-Santaros suva-

žiavime, Bačiūno Farmoje, saivo vestame pranešime, paliesdamas minėtos dienos įvykius, juos užbaigė jo mintyminiu charakteringumu samojum: kad, girdi, prezidentas K. Grinius įvykių iš-tiktas perversmininkų teprašęs tik vieno dalyko, — jam leisti pa-baigti išsimiegoti.

Šiuos žodžius lydėjo prelegento pilnas pasitenkinimo juokas, radęs pritarimą ir auditorijoje. Nors replika iš klausiusiųjų tarpo, nežinau, ar specialiai šiam samojui taikinta, kad, štai mū-

sų priekyje sėdės toks V. Trum-pa ir plepės mums niekus, — išaukusi, rodos, jo rimtą užsi-gavimą. Būdamas tuomet ir aš tu pačių klausytojų tarpe, galvo-jau, kad mes, gal būt, būtume taip pat gardžiai pasijuokę, jei kas nors iš šalies mums būtų papasakojęs apie gudraus kišen-vagio nuotykius, jam meistriš-kai aptvarkant savo auką, štai net iš miego neatsibundant. Ne-darydamas iš šio palyginimo jo-

(Nukelta į 5 psl.)

Nėra to blogo, kas neišeitų į gerą

Ir pasipylė Naujienose rašiniai apie L. Sagį ir Grandinėle. Pasipylė toki, kad sunku patikėti, jog ir patys rašantieji jais tikėtų. Ir tegul rašo nieko daugiau neveikiantieji, kurie valandų valandomis ieško ydų, nusižengimų, pasidavimo bacilų visuose tuose, kurie diena iš dienos, be savo tiesioginio darbo, bėga, skuba, dirba su jaunuimais ar kitu mūsų visuomenės padaliniu. Bet, kaip sakiau, nėra to blogo, kas neišeitų į gerą.

Naujienų 91 numeryje skaitome: "Štai L. Sagys nulydė J. Lingį ir Hamiltoną kvietė "Gyvatarą" į Lietuvą, reikia su-prasti, prisidėti prie Lenino šimtmečiui ruošiamų visokių pagerbtuvių, noroms - ne - no-roms įsipinti į nevystantį gar-bės vainiką."

J. Lingys, įsileistas svečio teise į "Gyvataro" šokių repeticiją, pamatęs šokius, lyg in-struktorius, pastebi, jog mo-kytoja su šokėjais yra atsiliku-si šimtą metų. Mokytoja G. Breichmanienė atrėžia, kad tai tikslinga, nes moko šokius sa-vo senos tautos ir jos mokyk-los... O į Lietuvą važiuos ir, niekieno nekviečiamas, kai tik Lietuva bus laisva — nepri-klausoma. J. Lingys įtikinėjo ir t. t. . . ir t. t.

Nejaugi Jūs, ponai L. Vaičiūniene, šia savo Naujienose

parašyta istorija tikite? Nejauniai apie L. Sagį ir Grandinėle. Ir aš esiu į Chicago pėsčias atspirę abiejų, jei mokytoja G. Breichmanienė tai patvirtins (ką Vaičiūniene net drįsta tvirtinti) ir Jūs, Naujienų redaktorius, įrodysite, kad taip, kaip Naujienų 91 numeryje rašote, ši istorija tikrai ir buvo. Bet jei mokytoja G. Breichmanienė pasakys, kad ji su Lingiu Hamiltone visai nekalbėjo, ir aš tuo įrodysiu, kad J. Lingys niekad, niekada nebuvo Hamiltone, tada Jūs, Naujienų redaktorius, geriau pėsčias atidroskite į Clevelandą ir atspirę savo ir L. Vaičiūniene vardu L. Sagį ir visą Grandinėle už šią ir visas kitas išgalvotas istorijas.

Kai tai padarysite, tada gal Jums paaiškės atsakymas klausimui, kurį išdrožė Dr. A. Butkui, PLB vicepirmininkui: "Ar Lingys, Sagio lydimas, nebuvo nuvažiavęs į Kanadą ir nekalbino Kanados šokių mokytojus vykti į okupuotą Lietuvą ir dalyvauti rusų lietuviams pri-mestose įvairiose šventėse?" Tada Jums paaiškės atsakymai ir į kitus tendencingus klausimus, kuriuos patys iškėlėte, patys ir atsakysite. Tada Jums paaiškės, kad nėra taip leng-va, sugalvota istorija, L. Sagį supykinti su kitais šokių mokytojais ir su visais lietuvišais. L. Sagys

Su dideliu susidomėjimu yra perkamas ir skaitomas POVILO LAURINAVICIAUS 404 puslapių romanas

BE DRUSKOS

Kieti viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai.

Knygoje randame gyvai ir vaizdžiai aprašytas Lietuvos kraštas, miestiečių, kaimiečių ir dvasiškųjų išgyvenimai ir kit.

Romaną galima įsigyti arba užsakyti NAUJIENOSE.

Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

VLADAS CIVINSKAS

Knyga apie prarastą praeitį

KRITISKOS PASTABOS APIE M. MESKAUSKIENĖS NESUPRASTUS TOLIUS

6

Į Palangą ekskursantai įvygiuoja su revoliucine daina "Ženkim, draugai, gi mes drąsiai..."

"Tuoj pripuolė policija, parėkavo, patriukšmavo ir areštavo mūsų ekskursijos vadovą Agnė Murzaite. Per visą kelionę pripratome prie policijos ar klebonų antpuolių, todėl nelabai ir jaudinomės. Žinoma, teko atsisakyti mūsų dainų, kitaip Agnės nebūtų išleide..." (269 psl.).

Prie Palangos ekskursantai pirmą kartą pamatė jūrą, kuri visiems padarė gilią įspūdį ir savo didybę, ir gaivališkumą. Bet pats miestelis buvęs nedraugiškas ir jiems nepatikus. Pasisvečiavę pas draugus vieniūčius, suvaidinę Gogolio "Revizorių", jie patraukė į Klipėdą, kurioje jų jau niekas nelaukė. Čia jie apsisitojo kareivinėse, buvo nuosirdžiai ir vašingai priimti lietuvių kareivėlių (297 psl.) ir apžiūrėję miestą ir pernakvoję sekancį dieną pasuko — namo.

Ekskursai kaip matome, buvo triukšminga, nuotaikinga, netaiiki. O metai buvo 1924. Vasara, kada krikščionys demokratai buvo negindjami krašto šeiminin-

kai ir valdė pusėtinai kieta ranka. Komunistų propaganda šį laikotarpį vaizduoja labai tamsiomis spalvomis, kaip krikdėmų siautėjimo, teroro ir "juodosios reakcijos" metus. Ir tačiau kas gi atsitiko ekskursantams, kiekvienoje vietovėje provokavusiems nesusipratimams? Nieko. Visiškai nieko. Ir skaitant šiuos atsiminimų puslapius, sunku nusikratyti minties, o kas dabar atsitiktų, jei kokių būdu staiga atgimtų pavaraininkai, ir su vėliavomis ir patriotinėmis dainomis patrauktų per žemaitiją? Kas išdrįstų parūpinti jiems kur nors prie Telšių, Kelmės ar Palangos kokią klauoną suvaidinti kad ir Vytauto Montvilos 1936 m. jiems parašytą dramą "Juodasis Angelas"?

Yra neįsivaizduojamų dalykų "socialinėje šalyje", drauge Meskauskiene, ar ne?

6.

1925 m. vasarą Mikalina Navikaitė baigė Marijampolės Realinę gimnaziją ir tu pat metų rudenį įstojo į Vytauto Didžiojo Universiteto teisų fakultetą Kaune.

Apie patį universitetą ji pasakoja mažai, tik paviršutiniškus įspūdžius, daugiau apsisotodama prie studentų srovinės veiklos ir tarpusavinių kovų, ir įsismaginusi taip viską sumaišio, jog susidaro įspūdis, kad universitete rimtai studijavo tik aukštieji valdininkai ir karininkai, o visi kiti tik riejosios tarpusavyje, vieni valdžią ginti, kiti neisimanydami, kaip ją reikėtų verst.

O Mikalina kovinga jau iš pirmosios

dienos. Pagal seną universitetų tradiciją imatrikuliacijos metu visi nauji studentai eina prie rektoriaus ir sveikinasi rankos padavimu. Tik Mikalina stovėjo pasienyje tarp būrio draugų ir svarstė, ar paduoti rektoriui ranką, ar ne. Nes ši revoliucionierė iš Uosinės kaimo žinojo ir kitą tradiciją, praktikuotą Rusijos universitetuose, kur studentai socialistai, ir dar revoliucionieriai, rektoriui, kaip caro statyliniui, rankos nepaduodavo (337 psl.).

Ar ji padavė rektoriui ranką, ar liko ištikima rusų tradicijoms, knygoje nepasako, bet pagaliau tas visai ir nesvarbu. Parodžiusi susizavėjimo ir susijaudinimo prof. J. Jablonskio pasirodymu, sekanciose puslapiuose, 338 ir 339, jau tvarkosi su kolegomis studentais.

"Štai lėtai ir grėsmingai žingsniuoją augalotas uniformuotas vyriškis su daugybe kariškų insignijų, nuo peties žemyn sidabruojasi akselbantų pynė. Tai irgi kolega, kažkurio kariuomenės pulko adjutantas. Ne kasdien, bet dažnai vakarais ateidavo, o gal tiesiog atpūskuodavo raudono veido ir raudonos nosies toks pasipūgęs pilvūzas. Jam praėjus, likdavo degtinės ir tabako tvaikas. Jis įžūliai kaisiojo savo išpumpusią ranką karininkams, kažką gergždams jiems pasakodavo, drauge su jais rūkė. Jo apranga buvo grubi, lyg namie austas nelygus kostiumas.

Kartą mūsų auditorija buvo nepilna. Aš sėdėjau antrame suole ir klausiau pasikaitos. Staiga triukšmingai atsidarė du-

rys, įsiveržė pilvūzas, nė neatsiprašęs profesoriaus dėl pavėlavimo, žleptelėjo šalia manęs ant suolo, paskleidamas šlykštų alkoholio dvoką. Aš demonstratyviai atsisojau ir persėdau į kitą vietą.

Pertraukos metu vienas draugų manęs paklausė:

— Ar tu žinai, kas jis?

— Kažkoks prisigėręs tipas, — atsakiau.

— Tai vyriausiojo štabo karininkas Grigaliūnas - Glovackis.

— Tas žudikas, budelis?

— Tas.

Štai kokių "kolegų" mes turėjome.

Gana retai pasirodydavo aukštas, visada civilistiškai tvarkingai apsirengęs, gelsvo veido juodbruvis. Jis laikėsi nuošaliai, ir aš neretai į jį pažvelgdavau. Kazys Lukša ar kuris kitas, pamatęs mano žvilgsnį, susijaudinęs paklausė:

— Žinai, kas jis?

— Ne.

— Žvalgybos politinio skyriaus viršininkas Bartkevičius.

— Rupū...

Ir susigaudyk tu čia su tais "kolegomis".

Kaip būtų gera, jei šie atsiminimai būtų parašyti prieš keliasdešimt metų, visoki atveju prieš 1940 metus, kai nei ji, nei mes dar nepažinojome tikrųjų "rusų tradicijų" ir jas saugančių savųjų komunistų, nes tada ir į šiuos pasakojimus būtų galėję pažiūrėti atlaidžiau, ir iš Mikalinos

nebūtume laukę didesnio atvirumo, nuoširdumo ir mažiau veidmainystės. 1940 m. vasarą bolševikų ordų užtekėjimas į Lietuvą ir mūsų komunistų išėjimas iš pogrindžio ir atsidavimas visiškai rusų kontrolei daug kam atidarė akis. Mikalina Meskauskiene, kuri taip ir nepajėgė apsprasti su Grigaliūno - Glovackio ir Bartkevičiaus tvaikū. Liaudies Seimo posėdžių parengime, partijos ir vyriausybės konferencijose, ir minguose visai gerai jautėsi Guzevičiaus, Sniečkaus, Juncos - Kučinsko, Gedvilio, Ickio Dembo ir kitų komunistų didžiūnų draugystę, nors jie visi buvo arba rusų pastatyti NKVD viršininkai, arba svarbiausieji jų agentai, per vienerius metus suspėję sugrūsti į kalėjimus ir išvežti į Sibirą dešimtis tūkstančių savo brolių ir seserų ir šimtus sunaikinti tarydumų metu saugumo požemiuose. Visi jie budėliai, ir visų jų rankos kruvinos. Kodėl vienas mas-tas svetimai, o kitas savai nepalyginamai žiauresnei žvalgybai, tartum tik komunistų kancija ir išgyvenimai verti dėmesio.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
T F I S Y B E

Kur buvo palaidoti Broliai Juškevičiai

Prieš 150 m. Daujotose, Raseinių apskr., gimė žymus lietuvių tautosakos rinkėjas kun. Antanas Juškevičius. Jis surinko apie 7.000 lietuvių liaudies dainų ir sudarė 30.000 lietuvių kalbos žodyną. Tame darbe jam talkininkavo jo vyresnysis brolis (1815—1886) Jonas. Jis suredavo surinktas dainas ir žodį ir rūpinosi jo išleidimu. Dainų rinkinius išleido Kazanės universitetas, o žodyną dalimi išspausdino Petrapilio rusų Mokslo akademija.

Abudu broliai yra palaidoti Rusijoje, buvusioje totorių sostinėje Kazanėje. Brolis Jonas ilgesnį laiką ten dirbo profesoriumi, o kun. Antanas pas savo brolių Joną atvykdamas į Kazanę tik paskutiniomis prieš savo mirtį metais. Abu broliai išsiėjo gretimai suguldyti Kazanės kapinėse, netoli kapų koplyčios. Padarytas bendras broliškas kapas, pastatyti du atskiri paminkliniai kryžiai, kurie aptverti geležine tvorele. Kitame gale kapo pasodintas pinavijų krūmas, atgabentas iš Lietuvos. Kunigo paminklas padarytas iš juodo paliruoto akmens su didele paauskuota Kancėja viršuje. Paminkle iškalta lotyniškas įrašas: "Antonius Juskevicius Letuensis 1819 Junii 4 natus 1880 octobris 20 mortuus. Requiescat in pace". Profesoriaus Jonas paminklas pagamintas iš baltos marmuro su įrašu:

"Jonas Juškevičius Rašytojas Lietuvos. 1815-1886".
1917 m. vasarą abudu paminklai buvo iš pagrindų atnaujinti ir sutvirtinti. Tą darbą padarė du Kazanės įguloje tarnavusieji lietuviai karininkai — Petras Ruseckas ir Daukys, paauskuodami kiekvienas po 5 rublius.

Kazanės kapinėse dar buvo sūstas lietuvių daktaro Balandžio-Balondz kapas. Amžinųjų atminimų, jis buvo vedęs sveikintu ir dėl to labai gailėjosi. Pasakojama, kad jis, tėvynės ilgesio kankinamas, atsigabeno iš Lietuvos laukų akmenį, iš kurio jam buvo padarytas kapo paminklas. Tarp kita ko, tai liudija ir paminkle iškalta įrašas: "Ten kamien jest z ziemi ojcuw twego".

Dar žinoma, kad Kazanėje klebonavo žymus Lietuvos kabininkas kun. K. Jaunius. Prie jo vargonininku buvo Mykolas Marcinkevičius.

Apie 1905 m. Kazanėje gyveno šie lietuviai inteligentai: Antanas Januškevičius, Konstantinas Grynevičius, Jonas Zalodkas, A. Jaroševičius ir Jakševičius. Jie dirbo įvairiose Kazanės vaistinėse. Buvo keletas ir tokių "tautiečių", kurie lietuviais nesidomėjo ir nuo jų šalinosi.

V. Vytenietis

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir bižnų.
Patogios išmokos, lėmos sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

**SKAITYK PĖTS IR PARAGINŲ
KITUS SKAITYTI
NAUJIEŅAS**

GEROS DOVANOS

Šios knygos parduodamos dabar "Naujienose" su didėlimis nuolaidomis:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00
Minkštais viršeliais tik \$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTĄ KULTŪRĄ — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išspūdziai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50

Galima taip pat užsisakyti paštų, atsisiuntus čekį arba money order.

NAUJIEŅOS,

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5%	6%
Passbooks	\$5,000 minimum 2 year certificate
5 1/2%	5 1/4%
Investment bonus plan	\$1,000 minimum 1 year certificate
\$1,000 minimum	

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

SIUNTINIAI I LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSYLTORG)

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, automobilių, motociklų, šaldytuvų, maistas, doleriniai sertifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

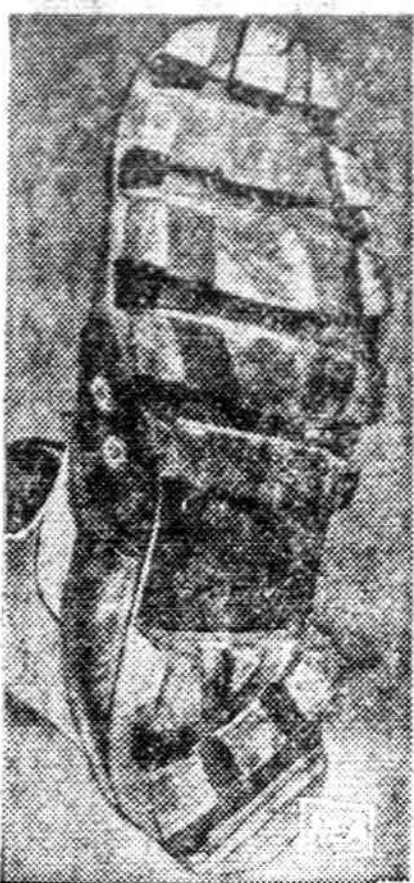
Ilgamečio BALFO pirmininko, prelo J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Order tokiu adresu:

NAUJIEŅOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Amerikos kariuomenėje priimti nauji carsvių bato padai. Jie esą lengvesni, mažiau prisivilius dūmlio ir laikomi tinkamais džinglių karui.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Šeiminkams žionti

Federalinė Vandens Kokybės administracija, komisio-nieriui David Dominick vadovaujant, ištyrė šeiminkų vartojamus skalbimo ir indų plovimo mišinius bei skysčius ir rado, kad 22 jų rūšys turi per daug vandenį teršiančių chemikalų ir daug prisideda prie vandens užteršimo. Svarbiausias teršikas tuose produktuose yra fosfatai, kurių nušimtis nustatytas sekančiai: Biz turi 73.9 nušimčius fosfatų, Axion 63.2%. Toliau seka Salvo 56.6%, Cascade 54.5%, Tide 49.8%, Drive 47.4%, Oxydol 46.6%, Bold 45.4%, Ajax Laundry 44.6%, Cold Power 44.6%, Punch 44.2%, Draft 41.9%, Gain 39.5%, Duz 38.3%, Bonus 37.5%, Breeze 37.2%, Cheer 36.3%, Fab 34.8%. Būsią pareikla lauta iš fabrikantų, kad žymiai sumažintų fosfatų kiekį

Po \$2,000,000 kasmet

Chicago švietimo taryba apskaičiavo, kad "vandalių darbai" miestui kasmet kaš-tuoja po du milijonus dolerių pridarytais mokykloms nuostoliais. Vien langų išmušimai kaštuoją kasmet po daugiau kaip milijoną dolerių. Tie nuostoliai nuo 1967 metų iki 1968 metų padaugėjo 7 nušimčiais ir pernai jau kaštavę lygiai \$2,070,337.

Bombardavimų dėka savaržys dinamitą

Sakoma, nėra to blogo, kurs neišvengiamai gerą. Paskutiniu laiku bombomanija privertė atitinkamas valdžios įstaigas pažūrėti, iš kur visi tie gauruo-tieji maistiniai gauna dinamito savo bombų dirbtuvėms, ir nustatė, kod dinamitą pirkti iki šiol daugelyje valstijų buvo lengviau negu nuo kosulio syrupą.

Du UPI reporteriai užėję į vieną krautuvę Lansinge, Mich. už \$3 gavo pirkti 12 lazdelių dinamito be jokio pasiaikšni-mo, bet kai paprašė vaistinėje stipresnio sirupo nuo kosulio, gavo pasirašyti pirkimo formą.

Paskutiniu metu daugelio valstijų legislaturas skubiai peržiūri savo senus įstatymus ir ruošia naujus, kuriais sprogstamoji medžiaga nebebus taip palaidai bet kam pardavinėjama.

Gatvių gaujos paradas

Chicago paauglių gatvių gauja, besivaidinanti "jaunais lordais" praeitį sekmadienį suorganizavo savo demonstra-ciją. Apie 200 "lordų" iš Hum-boldt parko numaršavo į Lin-coln parką protestuoti prieš po-liciją dėl jų nario Manuel Ra-mos nušovimo prieš metus lai-ko. Du "lordai", jėga bandę užblokuoti policijos automobili, kad nesekty paskui jų parada.

buvo suimti. Abudu pasirodė beturį radikali S. D. S. literatūros.

Automobilis grito neklausys

Nartron Ware korporacija, Reed City, Mich. išrado ir užpatentojo automobiliams prie-taisą, kurs neleidžia automobiliui važiuoti, jei vairuotojas yra girtas ar nenormaliai susi-jaudinęs.

Tas prietaisas yra tik degtu-ky dėžutės didumo ir vadinasi "safelock". Jis kaštuoja mažiau \$10. Jis yra pritaisomas prie įjungimo. Kai vairuotojas atsi-sėda prie vairuotojo taiko raktą į įjungimą, jis nuo pačiu palie-čia "safelocko" sagutę ir pasi-rodą žalia šviesa. Bet jei vai-ruotojas negali per 200 milise-kundžių pasukti rakto, šviesa navišta raudona ir automobi-lis neužvedama.

Vairuotojasomet gali rami-ai numigti, arba pavalgyti, arba pasivaikščioti keletą blo-kų ir vėl bandyti. Jei dabar saugaus vairavimo egzaminus išlaikys, tai yra sėja per 200 milisekundžių užvesti mašiną, viskas tvarkoje ir automobilis užsiveda.

Inžinieriai Norman Rautiola ir Gerald Miller'is išradimą to-bulino per dvejus metus.

Šunų demonstracija

Praeitį sekmadienį Lincoln parke įvyko mažiausiai tūkstančio šunų ir jų mylėtojų ma-sinis mitingas, protestuoti prieš naujai paskelbtą Parkų distrik-to potvarkį, kuriuo uždraudžia-ma šunims eiti į parkus net drauge su savo savininkais ir net ant pavadžio. Demonstracija suorganizuavo šunų savi-ninkų grupė D. O. G. (Dog Owners Group). Viena ener-ginga kalbėtoja Miss Goebel pasakė: "Per 50 metų aš šiame parke vedžioju savo šunis. Tai yra mano pasivaikščiojimas ir aš turiu nemažesnę teisę, kaip tie, kurie čia lošia beisbolą. Aš visomet buvau prieš demon-stracijas bet ši kartą demon-struoju."

Demonstracija, atrodo, pasi-sekė, nes ir Parkų distrikto pirmininkas Shannon ir miesto meras Daley pasisakė patys esą šunų mylėtojai, taigi lau-kiama, kad draudimas bus greičiausiu laiku atšauktas. Su sąlyga, kad šunys tikslai bus ant pavadžio ir kad jo "mylė-tojas", ar "mylėtoja" šuns pa-tersimą tuoj pavaišys.

TAIP BLOGAI, TAIP NEGERAI

Nuvaręs ir sudribs ateina pirmadienio rytą Knolis į darbą. "Matyti, kad gerai būsi sayait-galį praūžęs", pastebi darbo draugas.
"Visai ne taip, kaip kad tu manai", numojo ranka Knolis.
"Su žmona buvome išvažiuę sa-vaigalio į savo trobelę prie ežer-o. Ji labai bijosi vagių, tad vi-są naktį man nedavė miegoti ža-dindama vos tik kokį sušnareji-mą išgirdusi."

"Turėjai jai paaiškinti, kad vagys labai tyliai eina ir jokio šnarėjimo nedaro."
"Deja, aš taip ir padariau! Nuo tol ji visa laiką mane žadi-no, sakydama, kad jokio šnarė-jimo negirdi!"

KETURIOS TONOS DANTŲ

Anglijos dantistai apskaičia-vo, kad jie kasmet Anglijoje iš-traukia po 12 milijonų vaikų dantų, kas sudaro pilnas ketu-rias tonas. Anglijoje 98.72 nuo-šimčių vaikų iki 12 metų am-žiaus turi sugedusius dantis, ku-riuos tenka ištraukti.

♦ Tauragės Klubas Motinų pa-gerbimui rengia linksmą vakarą, gegužės 9 dieną 7:30 val. vak. Marquette salėje, 6908 So. We-tern Ave. Kviečia visus atsi-lankyti. Gros K. Ramanausko orkestras. Įžangai auka \$1.50. (Pr).

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

HOUSEMOTHER
FOR MATERNITY HOME
Part time hours. Some light cooking. Responsible person. Salary open. Afternoon, evening and weekend hours. Pleasant environment.
Call 829-1446

GENERAL OFFICE
Good typing. Some bookkeeping. 5 day week. Salary open. Good transportation.
Call 829-1446

DVIEM DIENOM savaitėje namų ruošos darbai reikalinga moteris, rekar-dais turės prižiūrėti dvi 6 ir 8 metų mergaites. Gaus privatų kambarį, maistą ir nedidelį atlyginimą. Reikalingas truputis anglų kalbos. Tele-fonuoti 258-3676 vakarais, o sekma-dienais nuo 10 val. ryto.

CLERK TYPIST
Trade Association needs mature girl for varied duties. 60 W.P.M. electric. Good figure aptitude — figure typing. Full benefits. No. Michigan Ave. 467-1778
PERSONNEL

LPN'S BY EDUCATION
FOR 3 TO 11 AND 11 TO 17 SHIFTS.
A L S O
NURSES AIDS
and maintenance help.
CALL 465-7751
New Northside nursing home.

REIKALINGA PATIKIMA MOTERIS
Bendrai namų ruošai ir lengvam viri-mui 3 dirbančiųjų šeimoje, 5 dienas savaitėje. Gera alga ir sąlygos tin-kamam asmeniui. Netoli centro, šiau-rėje. Susikabinti angliškai.
Skambinti darbo dienomis 9:30—5:30 val. 424-2026.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ
Vakarių priemonė šeimose su 4 vai-kais, vienu mokyklos metu. Privatus kambaras su vonia ir TV geram na-me. Reikia kalbėti angliai ir re-komendacijų, nereikia virti.
Rašyti: AF Box 279
225 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO, ILL. 60606

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MAINTENANCE — HANDYMAN
Yard work. Must be sober and reliable for work in Maternity Home. Steady work. Salary open.
Call 829-1446

OPERATING ENGINEER
Area Plant needs OPERATING ENGINEER for coal fired boilers. Must have city licenses. Steady work and many Company benefits.
Call for appointment
MI 6-1331

OVER HEAD CRANE OPERATORS
Experienced in structural steel fabri-cation. 5 years minimum experience.
CHICAGO HTS. STEEL
Div. of Allied Products Corp.
1632 WENTWORTH
CHICAGO HTS., ILL.
Call FRANK THIESFELD
312-757-5400
An equal opportunity employer.

Savo namine vaistų spintelę reikia nepaprastai svariai ir tvarkingai už-laikyti, kaip šiame vaizdelyje parody-ta: išimti visas konkretes ir nuplauti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad neįvyktų klaidų, nes vaistų su-maišymas gali būti fatališkas. Patik-rinti, kokių vaistų trūksta ir juos pa-pildyti, kad būtum bet kokiam neti-kėtumui pasiruošęs.

**SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJIEŅAS"**

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

**PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS**
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233
• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PALOS PARK — ORLAND PARK
rajonė sklypai 80 x 125 pėdų su vand. ir kanaliz. Kaina nuo \$7,500. Nauja apylinkė, brangūs namai.
VILLA — WEST
135 ST. ir 86 AVE. Lietuviai savininkai.
TELEF. 349-0600

ŽAVINGI PERLAI
APIE 8,000 DOL. PAJAMŲ, 4 butų, 3 mt. mūras, Marquette Parke. Rim-tas pasiūlymas.
4 BUTŲ MŪRAS su bižnų. Dvigu-bas garažas, nauja gazo šiluma, Mar-quette Parke, \$43,300.
DIDELIS 2-ju aukštų 2x6 mūras Marquette Parke, Gazo šiluma, gara-žas, \$32,300.
TVIRTAS 7 kamb. patogus mūras prie Maria HS. Mūro garažas, \$21,000.
77 IR PULASKI, 10 mt. modernus 5 1/2 kamb. mūras. Aple 38 pėdų skly-pas, šalia garažas, \$22,500.
PILNINGAS MŪRO NAMAS. Sva-rūs 6-3 ir 2 kambariai, 2 1/2 vonios. Naujas šildymas gazu, garažas. Arti visko. Marquette Parke, \$21,800.
BEVEIK NAUJAS, apie 12 metų 5 1/2 kamb. mūras, 2 auto garažas, arti Na-bisco, \$27,000.
5 KAMB. GRAZUS MŪRAS, nauja gazo šiluma, garažas, prie Maria HS. Laisvas — užimkite, \$19,400.

Valdis Real Estate
7051 S. Washtenaw Ave. RE 7-7200
Simkus Real Estate
NOTARY, INCOME TAX SERVICE
4259 So. MAPLEWOOD AVENUE
Tel. CL 4-7450

DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9227

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigos)
Pigūs automobilių draudimai.

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus vi-sų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus na-mus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atlie-kamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.,
CHICAGO, ILL. 60609
Tel. VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nute-kamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus idedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataiso-me. Nudazome namus iš lauko ir at-liekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visą darbą garantuojame.

Skambinkit
LA 1-6047
Įkainavimas veitui, kreipkitės bet kada